

KIROPRAKTIK I DANMARK 2013

Virksomhedsområde

- Kiropraktorer beskæftiger sig med undersøgelse, diagnose, forebyggelse og behandling af lidelser i bevægeapparatet samt med træning og rehabilitering.
- Kiropraktorer har selvstændig diagnoseret, og der kræves ikke lægehenviisning som betingelse for behandlingen eller som betingelse for tilskud fra det offentlige.
- Kiropraktorer har billeddiagnostiske kompetencer, og alle praktiserende kiropraktorer har adgang til røntgen.

Antal

- Kiropraktorer praktiserer i privatklinikker og på hospitaler, primært i rygcentre. Der er ca. 550 praktiserende kiropraktorer på ca. 250 kiropraktorklinikker og ca. 30 ansatte i sygehusvæsenet.
- Kiropraktorer er den faggruppe, der behandler flest rygpatienter i det danske sundhedssystem. Over 350.000 personer i Danmark henvender sig årligt til en kiropraktor. Der bliver ydet over 2 mio. behandlinger om året i kiropraktorklinikkerne.

Tilskud

- Den offentlige "sygesikring" yder tilskud til kiropraktorbehandlinger. Der er ingen begrænsning i det antal kiropraktorbehandlinger, der gives tilskud til. Det gennemsnitlige antal behandlinger pr. patient pr. år er godt 6 behandlinger.
- Kiropraktik er det behandlingstilbud, der har størst egenbetaling for patienterne, nemlig ca. 82% egenbetaling.
- I 2011 betalte regionerne ca. 114 mio.kr. i tilskud til kiropraktorbehandling. Patienternes egenbetaling udgjorde ca. 519 mio. kr.

Autorisation

- Kiropraktorer er autoriserede af Sundhedsstyrelsen. På baggrund af den 5-årige kandidateksamen får kiropraktorer autorisation til at virke i underordnet stilling på sygehus eller klinik, begge steder under en kiropraktor med tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor. Sundhedsstyrelsens tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor opnås efter yderligere 1 års supplerende praktisk uddannelse (turnustjeneste).

Uddannelse og forskning

- Uddannelsen til kiropraktor i Danmark foregår på Syddansk Universitet, Odense, og hedder Klinisk Biomekanik. Den er etableret efter beslutning af Nordisk Ministerråd som en fælles nordisk uddannelse. Der kan optages 65 kiropraktorstuderende årligt, heraf er langt over halvdelen danskere.
- På Nordisk Institut for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik (NIKKB) udføres sundhedsvidenskabelig forskning inden for kiropraktik og klinisk biomekanik på højt internationalt niveau i tæt samarbejde med Syddansk Universitet og Rygcenter Syddanmark.
- Dansk kiropraktisk forskning er internationalt førende. Snart 20 kiropraktorer har en ph.d.-grad, og ca. 10 herudover er ved at færdiggøre en ph.d. Ved Syddansk Universitet er tre kiropraktorer ansat som professorer.
- Dansk Selskab for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik (DSKKB) er kiropraktorerenes faglige selskab, der arbejder for fremme af kiropraktisk uddannelse, udvikling og videnskab.

Faglig organisering

- Dansk Kiropraktor Forening (DKF) er kiropraktorerenes faglige og kollegiale fællesskab, som sørger for, at kiropraktik praktiseres under velordnede og regulerede forhold.

Om kiropraktik

1994 Den danske kiropraktoruddannelse i klinisk biomekanik etableres ved Syddansk Universitet. Uddannelsen til kiropraktor eller cand.manu er en femårig kandidatuddannelse.

1992 Der indføres autorisation for kiropraktorer på baggrund af vedtagelsen af autorisationsloven i 1991.

1990 Nordisk Institut for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik (NIKKB) etableres. Instituttet fungerer som professionens forsknings- og videnscenter.

1988 Kiropraktorerne omfattes af patientklagenævnet.

1987 Fonden til fremme af kiropraktisk forskning og postgraduatuddannelse (Kiropraktorfonden) stiftes. Kiropraktorfonden uddeler midler til forskningsprojekter, kvalitetsudvikling og efteruddannelse samt finansierer det økonomiske grundlag for professionens forskningsinstitut NIKKB.

1978 Den første sygesikringsoverenskomst om kiropraktisk behandling indgås.

1973 Der fremsættes et lovforslag om sygesikringstilskud til kiropraktisk behandling uden krav om lægehenvielse, men underretningsspligt til egen læge.

1963 Regeringen nedsætter et udvalg til behandling af mulighederne for autorisation af kiropraktorer, så de daværende sygekasser kunne yde tilskud til sygekassemedlemmernes behandling hos kiropraktorer. Ingen

enig udvalgsindstilling, men flertal for at foreslå lægehenviisning som grundlag for tilskud til kiropraktisk behandling.

1925 Kiropraktorernes faglige organisation, Dansk Kiropraktor Forening (DKF) etableres.

1920 Den første danske kiropraktorklinik åbner i København. Flere og flere kiropraktorer etablerer klinikker, og befolkningen gør i stigende grad brug af kiropraktik. Der gøres store bestræbelser på at oplyse befolkningen og politikerne om kiropraktisk behandling og om kiropraktorernes uddannelse og virke.

1897 Amerikaneren D.D. Palmer etablerer den første kiropraktorlærestanstalt i Davenport, Iowa, USA . Han betragtes inden for professionen som grundlæggeren af den moderne kiropraktik. Manuel behandling har været kendt i årtusinder.